

9.11.2009

Mustialanlammin rantojen maisemanhoito

Mustialan maatilatalouden perustutkinnon 3. vuoden opiskelijoiden perinnemaiseman hoito -kurssin harjoitustyö syksyllä 2009

Lähtötilanne ja suunnitelma

Mustialanlammin ympäristä on pusikoitunut. Suurin ongelma on järven peittyminen runsaan puuston ja vesaikon katveeseen. Asiansta on huomauteltu mm. Forssan lehden yleisönosastolla. Edellisen kerran rantoja raivattiin suppeasti viisi vuotta sitten vastaavalla opintojaksolla.

MPT-opiskelijat tutustuivat tilanteeseen 30.10.2009 ja tekivät sektoreittain omat suunnitelmansa (merkinnät kartassa A, B C ja D).

Kohteella A asetettiin tavoitteeksi harventaa tervalepikkoa ja puskia siten, että suurimmat puut jätetään ryhmiksi, joiden välissä on 2-5 metriä vapaata tilaa, josta järvi näkyy. Toinen tavoite on kartoittaa polkupohja saunalta laskeutusaltaalle. Kohteella on polun toteuttamista vaikeuttamassa piikkilankaa ja louhikkoa.

Kohteella B asetettiin tavoitteeksi hakamaan perustaminen. Tämän toteuttamiseksi poistetaan suuremmat lahot puut ja valtaosa pienemmistä puista. Maan läjityksestä aiheutuneet kummut tasataan. Alueen reunassa kulkevasta koivukujanteesta poistetaan järvenpuoleinen rivi. Poistettavan koivurivin kohdalle tehdään aita laidunnusta varten. Koivukujan kohdalla ollut polkupohja palautetaan jalankulkuväyläksi.

Kohteella C on samat tavoitteet kuin kohteella B, mutta poistettavien puiden määrä on suurempi.

Kohteella D kaadetaan vinossa olevat ja lahot tervalepät. Polun ratsastuskäyttöä haittaavat oksat poistetaan. Järvinäkymää estävä risukko poistetaan.

Kuvaus puista ja pensaista kohteittain

Toimenpiteiden kohteeksi rajattiin rakennusten ja tien välinen alue, joka alla on jaettu seitsemäksi kohteeksi. Kohteet käytiin etukäteen läpi ja poistettavat puut merkittiin kuitunauhalla. Kohteiden sijainti on merkitty liitekarttaan.

Hakamaa = avoin, valoisa ja monivivahteinen alue, joka yleensä sijaitsee lähellä asutusta ja on aidattu. Puusto on lehtipuu- tai mäntyvoittoinen ja latvuspeittävyys on enintään kolmannes pinta-alasta. Yksittäiset järeät, oksikkaat ja leveälatvaiset puut erottuvat selvästi. Lisäksi voi esiintyä runkomaisia katajia ja pihlajia. Sen aluskasvillisuudessa viihtyvät monet niittylajit.

Metsälaidun = hakamaata runsaspuustoisempi alue, jossa puusto on vaihtelevaa ja aukkoista. Metsälaitumella niittykasveja on vain aukkokohdissa, muualla vallitsevat metsälajit. Metsälaitumen ominaispiirteisiin kuuluvat polut ja muurahaispesät.

Työmenetelmä

Puut suunniteltiin kaadettavaksi, karsittavaksi ja katkottavaksi moottorisahalla silmämääräisesti kuljetukseen sopivaan noin kolmen metrin mittaan. Vesaikko ja pensaat suunniteltiin katkottavaksi raivaussahalla. Oksat, latvat ja risut oli määrä koota kasoiksi ja työmaan edistyessä kuljettaa metsävarusteisella maataloustraktorilla isompaan kasaan odottamaan haketusta. Varasuunnitelmana oli odottaa kasojen kuivumista palstalla ja polttaa ne siellä. Runkopuusta voidaan tehdä klapeja.

Toteutus

Oppilaat aloittivat varusteiden kokoamisen ja metsurivarusteisiin pukeutumisen ensimmäisen kerran 2.12...

Varusteet kuljetettiin kuomullisessa peräkärkyssä. Käytössä oli 4-5 sahaa ja raivaussahaa.

.

Kuvallinen aineisto

Opiskelijat ottavat työmaalta digi-kuvia.

Alueen jatkokäsittely

Kohteita B ja C suositellaan kevyesti laidunnettaviksi. Laiduntavat eläimet pitävät huolen siitä, että vesakko ei nouse kannoista. Perinnebiotooppien laiduntamisesta on oppaita, liitteenä perinnebiotooppien hoitokortti 10.

Mustialanlammin alueen maisema-projekti MPT 2009

kunnostettavat alueet

-  laidunalue
-  rantakaista
-  polun ympärystä

